

dr hab. Małgorzata Łosiewicz, prof. UG
Instytut Mediów, Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej
Uniwersytet Gdański

**Recenzja rozprawy doktorskiej mgr. Michała Jasa
pt. „Funkcja rozrywkowa mediów społecznościowych. Analiza na przykładzie serwisu
YouTube”
przygotowanej pod opieką naukową
dr hab. Olgi Dąbrowskiej-Cendrowskiej, prof. UJK
w dziedzinie nauk społecznych dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach**

Rozprawa mgr. Michała Jasa podlega ocenie zgodnie z wymogami zawartymi w art. 187, ust. 3 ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” (Dz.U. 2018 poz. 1668) w odniesieniu do oryginalności rozwiązania problemu naukowego, wykazanej w pracy ogólnej wiedzy teoretycznej Autora w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach oraz umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

W przedłożonej dysertacji teoretyczne rozważania są dobrze zrównoważone z badaniami empirycznymi, co pozwala na wszechstronne podejście do tematu funkcji rozrywkowej mediów społecznościowych na przykładzie serwisu YouTube. Spójne połączenie teorii z analizą przypadków tworzy solidną podstawę do formułowania wniosków.

Problematykę podjętą przez mgr. Michała Jasa w niniejszej rozprawie należy ocenić jako istotną i adekwatną w kontekście współczesnych badań nad komunikacją społeczną i

mediami. Autor skupił się na analizie funkcji rozrywkowej mediów społecznościowych, ze szczególnym uwzględnieniem serwisu YouTube, który stał się kluczowym narzędziem rozrywkowym w globalnej przestrzeni medialnej. Badania dotyczące tego serwisu są aktualne, szczególnie w odniesieniu do rosnącego znaczenia YouTube w kształtowaniu gustów i preferencji rozrywkowych współczesnych użytkowników. Ponadto, wybór tego medium oraz analiza jego roli w rozrywce masowej pozwalają zrozumieć mechanizmy produkcji i konsumpcji treści oraz wpływ YouTube na kształtowanie trendów kulturowych. Warto docenić inicjatywę Doktoranta zarówno w wyborze tematu, jak i w sposobie realizacji podjętego zadania. W dysertacji analizie poddano zarówno nadawców, tworzone przez nich treści, jak i sposób ich odbioru, co wpisuje się w paradygmaty badawcze dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach. Jednak rozprawa, m.in. poprzez rzetelnie wykonane socjologiczne studium rozrywki i komizmu zdaje się reprezentować interdyscyplinarne ujęcie tematyki, co bardzo dobrze wpisuje się w rozważania o charakterze medioznawczym.

Przedmiotem pracy są badania funkcji rozrywkowej, realizowanej przez media społecznościowe, na przykładzie serwisu YouTube. Analiza dokonywana jest z perspektywy medioznawczej, z uwzględnieniem kontekstów społecznych, kulturowych i technologicznych, które mają wpływ na kreowanie treści oraz ich odbiór. Badanie jest istotne dla zrozumienia, w jaki sposób media społecznościowe, a zwłaszcza YouTube, przekształcają formy rozrywki oraz jakie mechanizmy kierują tworzeniem treści w tej przestrzeni. Dysertacja jest także refleksją nad dynamiką procesu profesjonalizacji twórców treści na YouTube, którzy często zaczynają jako amatorzy, a z czasem stają się profesjonalistami. Autor analizuje zjawisko rozrywki jako jeden z głównych filarów funkcji mediów, oferując nowe spojrzenie na to, jak rozrywka w mediach społecznościowych ewoluuje i jak odpowiada na zmieniające się potrzeby odbiorców.

Mgr Jas podejmuje problematykę, która w zdefiniowanym kontekście dotychczas nie doczekała się wyczerpujących analiz w polskiej literaturze naukowej. Docenić zatem należy wysiłki Doktoranta w rozpoznaniu luki badawczej. By ją zidentyfikować Autor przeanalizował frekwencyjność wybranej tematyki w pracach doktorskich powstałych w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach oraz w kluczowych czasopiśmie medioznawczych. Rezultatem tych działań było ustalenie, iż opracowania na temat realizacji funkcji rozrywkowych w mediach społecznościowych są „fragmentaryczne i rozproszone” (s.11). Uzyskany wniosek pozwolił na sformułowanie celu rozprawy, którym jest ukazanie szerokiego

spektrum rozrywki na platformie YouTube oraz profesjonalizacji treści rozrywkowych tworzonych przez youtuberów. Autor dąży także do zrozumienia preferencji odbiorców w zakresie wyboru treści rozrywkowych. Przeprowadzone badanie dostarcza nowego spojrzenia na kwestie profesjonalizacji treści tworzonych przez amatorów, co stanowi ważny element współczesnej kultury medialnej.

Wybór obszaru badawczego oceniam jako trafny i dobrze uzasadniony. YouTube jako przestrzeń medialna ma kluczowe znaczenie we współczesnej komunikacji społecznej, a analiza funkcji rozrywkowej tego serwisu wypełnia lukę badawczą w obszarze nauki o komunikacji społecznej i mediach.

Pod względem formalnym rozprawa stanowi starannie zaplanowany przykład opracowania naukowego. Przedłożona do oceny praca składa się z sześciu rozdziałów. Pierwszy i drugi mają charakter teoretyczny i odnoszą się do szerokiego spektrum literatury medioznawczej, teorii rozrywki oraz kontekstu funkcji rozrywkowej mediów społecznościowych. Kolejne cztery rozdziały poświęcone są metodologii (*Rozdział III*) oraz analizie empirycznej (*Rozdziały IV, V i VI*), gdzie Doktorant prezentuje wyniki badań nad twórcami, treściami i odbiorcami treści rozrywkowych na YouTube.

W pracy wykorzystano klasyczną strukturę rozprawy, z wewnętrzną konstrukcją oznaczoną rozdziałami, których zawartość odpowiada kolejnym etapom badania. Struktura badań została zaprojektowana zgodnie z triadą tematyczną, nadawca, przekaz, odbiorca, co ma głębokie zakorzenienie w klasycznych modelach komunikacyjnych, Lasswella czy Shannona i Weavera. Z biegiem czasu badacze, tacy jak Schramm, Lazarsfeld czy Katz rozbudowywali te modele, wprowadzając bardziej złożone teorie, które uwzględniały rolę liderów opinii, kontekst kulturowy czy aktywność odbiorcy. Choć teorie komunikacyjne ewoluowały, to podstawowy podział na nadawcę, przekaz i odbiorcę nadal stanowi dobry punkt wyjścia dla wielu badań medioznawczych.

Należy zauważyć, że w *Rozdziale IV* zarówno na poziomie *Spisu treści* (s.3) oraz w tekście (s.125) została dwukrotnie powtórzona numeracja *Podrozdziału 4.1*. Ponadto, w *Rozdziale IV* na uwagę zasługuje struktura w odniesieniu do logiki nadrzędności i podrzędności podrozdziałów. *Podrozdział 4.1. (Youtuber – między celebrytą a nową profesją)* pełni funkcję wprowadzenia teoretycznego i ogólnego omówienia roli youtuberów jako zjawiska społeczno-

kulturowego. Takie teoretyczne wprowadzenie daje ramy interpretacyjne, które są stosowane do konkretnych przypadków i dlatego powinno być nadrzędne wobec punktów, w których analizowani są poszczególni twórcy. Dlatego należałoby tu zastosować zasadę podrzędności i wprowadzić numerację punktów z użyciem formatu zależnego, np. 4.1.1 (Blowek), 4.1.2 (Stuu), itd. Podkreślenie podrzędności podrozdziałów 4.2 - 4.5 pomoże w uzyskaniu lepszej przejrzystości tekstu. Z kolei w *Rozdziale VI* numeracja podrozdziałów zaczyna się od 6.2. (s. 4, 187) z pominięciem *Podrozdziału 6.1*.

Struktura rozprawy jest prawidłowa i kompozycyjnie zgodna z klasyczną konstrukcją pracy naukowej. Na uwagę zasługują podsumowania każdego z rozdziałów, które wspierają argumentację, syntetyzują wywód i porządkują wielowątkową analizę.

Wstęp pracy zawiera wszystkie kluczowe elementy, których oczekuje się w rozprawie doktorskiej. Autor uzasadnia wybór tematu, wskazuje na rosnącą rolę mediów społecznościowych, szczególnie YouTube, w procesie komunikacji i konsumpcji treści rozrywkowych. Doktorant podkreśla w ten sposób aktualność problematyki oraz jej znaczenie w kontekście badań medioznawczych. Kolejno formułuje cele badawcze, zarówno główny, jak i poboczne (s.11), które dotyczą zrozumienia funkcji rozrywkowej w mediach społecznościowych oraz szczegółowej analizy treści i twórców na YouTube. Mgr Jas przedstawia również pytania badawcze (s.11) i hipotezy (s.12) oraz zastosowaną metodologię. Następnie wskazuje na triangulację metod i opisuje narzędzia, które zostały wykorzystane do analizy (krytyczna analiza piśmiennictwa, analiza zawartości, sondaż diagnostyczny, obserwacja). Autor odnosi się także do luki badawczej i sygnalizuje potrzebę dokładniejszego zrozumienia funkcji rozrywkowej w kontekście nowych mediów.

Cele pracy zostały sformułowane w sposób poprawny i logiczny, co sprzyja przejrzystej organizacji procesu badawczego. *Wstęp* stanowi kompleksowe wprowadzenie do tematu i w sposób klarowny ukazuje zamiar badawczy Doktoranta.

W pierwszym rozdziale rozprawy Autor koncentruje się na zagadnieniu rozrywki w mediach, przedstawiając zarówno teoretyczne podstawy oraz historyczny i społeczny wymiar funkcji mediów. Rozdział ten składa się z pięciu głównych części, które razem tworzą kompleksowy obraz relacji między mediami a społeczeństwem w kontekście roli rozrywki. Na początku Doktorant analizuje definicję mediów, przywołując klasyczne koncepcje medioznawstwa. Zauważa, że pojęcie mediów jest trudne do jednoznacznego określenia ze względu na ich różnorodność i dynamiczny rozwój. Podkreśla także, że media to nie tylko kanały przekazu informacji, ale również istotne narzędzia kształtowania i utrwalania kultury społecznej. Następnie omawia relacje między mediami a społeczeństwem, oraz wpływ mediów na społeczne normy, wartości i sposoby komunikacji. Media, zarówno masowe jak i cyfrowe, pełnią funkcje, które wykraczają poza dostarczanie informacji – stają się narzędziem wpływu na codzienne życie jednostek i społeczności. Dlatego kolejna część rozprawy została poświęcona funkcjom mediów, w tym funkcji rozrywkowej. Autor przytacza klasyfikacje funkcji mediów, podkreśla, że rozrywka w mediach pełni nie tylko rolę rozpraszania i zabawiania, ale jest także istotnym narzędziem kształtowania tożsamości kulturowej i społecznej. Rozważania na temat rozrywki opierają się na ujęciu socjologicznym, które wskazuje na głębsze kulturowe znaczenie rozrywki jako elementu, który pozwala jednostkom na odreagowanie stresu, zacieśnianie więzi społecznych oraz refleksję nad rzeczywistością. Kolejna część rozdziału to kontekstowe ujęcie rozrywki, która jest badana w świetle różnych teorii dotyczących jej społecznego oddziaływania. Zwieńczeniem rozdziału jest analiza rozrywki w różnych typach mediów – prasie, radiu, telewizji oraz internecie. Autor szczegółowo omawia, w jaki sposób każda z tych form medialnych przyczyniała się do kształtowania funkcji rozrywkowej. Wskazuje, że tradycyjne media, takie jak prasa i radio, pełniły funkcję rozrywkową w bardziej ograniczony sposób, podczas gdy rozwój telewizji znacznie rozszerzył możliwości dostarczania rozrywki. Nowa jakość pojawiła się wraz z rozwojem internetu, gdzie odbiorcy stali się jednocześnie twórcami treści, co przyczyniło się do zmiany w rozumieniu rozrywki – od jednostronnego przekazu do dynamicznej, interaktywnej wymiany.

Podsumowując, pierwszy rozdział dysertacji przedstawia szeroką, interdyscyplinarną analizę funkcji rozrywkowej mediów, osadzoną w kontekstach, historycznym, społecznym i technologicznym. Autor umiejętnie łączy klasyczne koncepcje medioznawstwa z

nowoczesnymi podejściami, wskazując na ewolucję, jaka zaszła w zakresie dostarczania i odbioru treści rozrywkowych. Ponadto, w rozdziale pierwszym uwagi wymagają błędnie przytoczone nazwiska Paul F. Lazarsfeld i Robert K. Norton (s.34), których prawidłowe brzmienie to Paul F. Lazarsfeld i Robert K. Merton. Aktualizacja powinna uwzględnić również typologię funkcjonowania mediów autorstwa wyżej wymienionych naukowców (s.34), która zawiera funkcję nadawania statusu (nie statutu). Kolejnym elementem wymagającym korekty, zawartym w podsumowaniu (s.60) jest nieścisła informacja, że „rozważania dotyczące kwestii rozrywki w mediach na kartach tej pracy można zamknąć w trzech punktach” podczas, gdy Autor wymienia cztery punkty.

Drugi rozdział zawiera analizę roli YouTube jako platformy masowego nadawania. Autor podkreśla znaczenie kultury uczestnictwa, wpływ mediów społecznościowych, a także charakter współczesnej kultury wizualnej. Rozważania rozpoczyna omówienie kultury uczestnictwa i aktywności użytkowników YouTube jako twórców treści, którzy przyczyniają się do formowania współczesnej kultury medialnej. Autor wyjaśnia, że YouTube umożliwia każdemu użytkownikowi, posiadającemu podstawowy sprzęt do nagrywania, uczestniczenie w procesie tworzenia i rozpowszechniania treści. To podejście przyczynia się do demokratyzacji mediów, zmieniając tradycyjny model komunikowania, w którym kontrola nad treścią należała do profesjonalnych nadawców. Kolejno Doktorant porusza temat mediów społecznościowych i ich roli we współczesnym społeczeństwie. YouTube jest słusznie przedstawiany jako część szerszego ekosystemu, w którym społeczności online odbierają i współtworzą treści. Użytkownicy komentują, oceniają, a także bezpośrednio wpływają na kształt platformy poprzez wybór treści, które promują. Mgr Jas zasadnie zwraca uwagę na dwoistość tej sytuacji: z jednej strony YouTube umożliwia oddolną twórczość i szeroką partycypację, z drugiej zaś w wyniku rosnącej popularności pojawiają się na platformie także treści profesjonalne oraz działania komercyjne, takie jak lokowanie produktów czy materiały sponsorowane. Następnie Autor skupia się na kulturze wizualnej i podkreśla dominującą rolę obrazu we współczesnej komunikacji. YouTube, będąc platformą wideo, odgrywa kluczową rolę w popularyzacji kultury obrazu, w której komunikacja odbywa się za pomocą treści audiowizualnych. Doktorant odnosi się też do roli, jaką YouTube pełni w edukacji, rozrywce oraz dostarczaniu informacji, co sprawia, że platforma jest jednym z głównych źródeł

różnorodnych treści dla współczesnych odbiorców. Autor poświęca również uwagę historii i ewolucji serwisu, od momentu dominacji amatorskich filmów po profesjonalizację treści czy znaczenie algorytmów rekomendacyjnych, które sugerują użytkownikom określone treści. Algorytmy te mają kluczowe znaczenie dla zaangażowania widzów i ich dłuższego utrzymywania na platformie, co wskazuje na komercyjny charakter działania serwisu. Rozdział kończy się refleksją na temat przyszłości platformy. Autor sugeruje, że dalsze badania nad YouTube będą koncentrowały się na aspektach społecznych, takich jak wpływ na odbiorców, rola youtuberów jako nowych liderów opinii oraz problematyce związanej z komercjalizacją i profesjonalizacją treści.

Rozdział drugi jest rozbudowanym i wszechstronnym podejściem do zrozumienia znaczenia YouTube w kontekście współczesnych mediów. Autor dobrze dobrał zaplecze teoretyczne, które właściwie koresponduje z celem pracy. Podjęcie problematyki algorytmów rekomendacyjnych świadczy o świadomości Doktoranta w zakresie technicznych i ekonomicznych mechanizmów funkcjonowania YouTube. Warto zauważyć, że omawiana tematyka mogłaby zyskać, gdyby poszerzyć tekst o pogłębioną dyskusję dotyczącą ograniczeń, takich jak dominacja określonych typów treści na YouTube, które są promowane przez algorytmy nie ze względu na ich jakość czy wartość merytoryczną, lecz na podstawie zainteresowania reklamodawców.

W *rozdziale drugim* uwagę zwraca stwierdzenie Autora: „Pośród wielu zbliżonych do siebie definicji, warto przytoczyć francuską, która w sposób zwarty, precyzyjny i dokładny obrazuje istotę mediów społecznościowych” (s.71). Przedstawiona definicja pochodzi z francuskiego słownika internetowego L'Internaute Dictionnaire¹, który jest praktycznym narzędziem dostarczającym prostych definicji słów i terminów. Nie jest to narzędzie specjalistyczne ani akademickie, lecz użytkowe, skierowane do szerszej publiczności. Zatem użycie określenia „francuska” mogłoby sugerować pewną georeprezentatywność lub wyjątkowe cechy odróżniające tę definicję od innych. Jeśli taka była intencja Autora, to należałoby wyjaśnić, jakie cechy różnicujące zostały uwzględnione poprzez przegląd

¹ <http://www.linternaute.fr/dictionnaire/fr/defini-tion/media-social/> [dostęp 01.09.2019].

wybranych definicji. Jeśli natomiast określenie „francuska” miało jedynie oznaczać „zacierpnięta z francuskiego słownika”, to należy to doprecyzować.

Ponadto, na etapie prac wydawniczych, które rekomenduję ze względu na wartość opracowania, warto uzupełnić rozważania dotyczące początków mediów społecznościowych (s.72-73) o wątek związany z powstaniem serwisu Six Degrees (w 1997 roku). Serwis ten, dzięki funkcjom takim jak tworzenie profili użytkowników oraz budowanie sieci kontaktów poprzez zapraszanie znajomych, jest często uznawany za pierwszy portal społecznościowy. Należy także pamiętać, że symbolicznym początkiem współczesnych mediów społecznościowych jest powstanie Facebooka w 2004 roku - momentu, w którym idea łączenia ludzi za pomocą internetu przeszła z niszowych prób na skalę masową.

W rozdziale trzecim zawarto opis metodyki badań, w tym założenia metodologiczne, procedurę badawczą oraz metody wykorzystane w badaniu. Na początku rozdziału Doktorant przedstawia główne cele pracy, kolejno formułuje trzy pytania badawcze i tyleż hipotez, które dotyczą dominacji młodych mężczyzn na rynku twórców, negatywnej oceny polskiego YouTube przez internautów oraz roli rozrywki jako głównego czynnika determinującego korzystanie z platformy.

Prezentacja procedury badawczej rozpoczyna się od analizy literatury z obszaru rozrywki i mediów, co ma na celu stworzenie teoretycznego kontekstu badania. Autor dokonuje również przeglądu badań nad samym YouTube, aby lepiej zrozumieć kulturę uczestnictwa oraz trendy w mediach społecznościowych. W dalszej części rozdziału opisane są poszczególne metody badawcze, analiza i krytyka piśmiennictwa, analiza zawartości, obserwacja oraz sondaż diagnostyczny. Analiza i krytyka piśmiennictwa stanowią podstawowe narzędzie, które pozwala na zapoznanie się z istniejącymi badaniami, natomiast analiza zawartości umożliwia genologiczną identyfikację gatunków. Z kolei obserwacja sprzyja lepszemu zrozumieniu interakcji użytkowników z treściami. Sondaż diagnostyczny przeprowadzony na grupie 310 studentów, ma na celu poznanie opinii i preferencji użytkowników związanych z rozrywką na YouTube. Wybór respondentów został dobrze uzasadniony przez Autora.

Doktorant postawiał ambitny cel pracy, który odpowiada na istotne pytania związane ze współczesnymi mediami społecznościowymi, szczególnie w kontekście popularności YouTube jako głównego medium rozrywkowego. Problem badawczy i pytania problemowe są odpowiednio sformułowane, precyzyjne i istotne dla osiągnięcia zamierzonych celów. Pytania są logicznie powiązane z celem pracy i dobrze odzwierciedlają kluczowe aspekty analizy platformy YouTube. Warto zauważyć, że pytania te mogłyby zostać uzupełnione o bardziej szczegółowe zagadnienia związane z ekonomicznymi aspektami profesjonalizacji lub o kontekst wpływu rozrywki na kształtowanie opinii publicznej (o czym Autor wzmiankuje w tekście). Byłoby to zgodne z coraz bardziej zauważalnym trendem komercjalizacji treści w mediach społecznościowych.

Hipotezy, pierwsza i trzecia są klarowne, zasadne oraz łatwe do weryfikacji przy użyciu proponowanych metod badawczych. Jednak druga hipoteza, mówiąca o jednoznacznie negatywnej ocenie "polskiego YouTube'a" jest dość problematyczna ze względu na swoją kategoryczność. Negatywna ocena jest bowiem wysoce subiektywna i wymaga starannego doboru narzędzi, które precyzyjnie zmierzają odbiór treści przez użytkowników. W tej sytuacji hipoteza mogłaby być bardziej elastyczna i uwzględniać różnorodność opinii. Ponadto, ze sformułowania hipotezy nie wynika jasno, w jaki sposób należy rozumieć „ocenę” - czy chodzi o komentarze, liczbę „łapek w dół”, czy ogólne postrzeganie treści na platformie. Tego rodzaju niedoprecyzowanie może prowadzić do rozbieżnych interpretacji wyników badań.

Warto podkreślić, że wykorzystane w badaniu metody zostały dobrane poprawnie i adekwatnie do realizowanego zamiaru badawczego. W *rozdziale trzecim* należy zwrócić uwagę na tabelę 3 (s. 106), która pełni istotną funkcję organizacyjną przy prezentacji metodologii, wspierając przejrzystość i wiarygodność przedstawionych badań.

Rozdziały czwarty, piąty i szósty, badawcze, zawierają wyniki przeprowadzonych analiz. W rozdziale czwartym Autor analizuje sylwetki najpopularniejszych polskich twórców rozrywkowych na YouTube. Są to twórcy kanałów Blówek, Stuu, ReZigiusz, SA Wardęga, AbstrachujeTV. Doktorant opisuje fenomen youtuberów jako współczesnych celebrytów i rozważa ich wpływ na media oraz społeczeństwo. Badania obejmują również profesjonalizację

tej działalności oraz rosnące społeczne uznanie. Na uwagę zasługuje odautorskie wyodrębnienie cech dystynktywnych youtubera.

W *rozdziale piątym* Autor przygląda się treściom rozrywkowym na wybranych kanałach YouTube, omawia dominujące gatunki: vlogi, gamingi, pranki, parodie oraz challenge. Kolejno dokonuje analizy struktury, popularności oraz cech genologicznych 125 wybranych filmów autorstwa w/w youtuberów.

Z kolei *rozdział szósty* został poświęcony odbiorcom YouTube. Przedstawiono tu wyniki sondażu, w którym skoncentrowano się na motywacjach odbiorców, ich preferencjach oraz ocenie treści. Pewien niedosyt budzi brak uwzględnienia kierunków studiów respondentów, ponieważ ten element mógłby wnieść wartościowy wymiar do analizy. Sprawdzenie kierunków studiów mogłoby dostarczyć istotnych wyników dzięki krzyżowym zestawieniom danych, ujawniając wzorce lub różnice w zachowaniu i preferencjach w zależności od wykształcenia.

Badania zostały dobrze zaplanowane i zrealizowane, a Doktorant z powodzeniem zastosował triangulację metod badawczych. Warto podkreślić umiejętne dostosowanie metod do celów badawczych. Dokumentacja ilustracyjna opracowana przez Doktoranta zasługuje na szczególną uwagę ze względu na jej staranność i wysoką jakość. Zestawienia tabelaryczne oraz wykresy są przygotowane w sposób czytelny i przejrzysty, co dodatkowo zwiększa wartość pracy. Całość świadczy o solidnym podejściu do realizacji badań.

W ***Zakończeniu*** podkreślono kluczowe zmiany, jakie przyniosło upowszechnienie internetu, w tym rosnącą rolę mediów społecznościowych jako masowego medium. Autor wskazuje na silną atomizację widowni, anonimowość użytkowników oraz jakość produkowanych treści, które coraz częściej odpowiadają na zapotrzebowanie na materiały kontrowersyjne lub prymitywne.

Zakończenie jest spójne z całą pracą. Doktorant logicznie syntetyzuje i podsumowuje najważniejsze wnioski z badań, trafnie identyfikuje i omawia dominację młodych mężczyzn wśród twórców oraz wpływ komercjalizacji na jakość treści. Wartościowa jest wzmianka nt.

wpływu algorytmów na preferencje użytkowników, gdzie Autor wskazuje na potrzebę dalszych badań w tym obszarze. Niewystarczająca w tym kontekście wydaje się liczba analizowanych materiałów w odniesieniu do nowych formatów, np. takich jak YouTube Shorts.

W tej części pracy Doktorant podkreśla, że przyszłe badania powinny skupiać się na analizie algorytmów rekomendacyjnych oraz różnorodności twórców obecnych na platformie. Swą rozprawą Autor otwiera również przestrzeń do dalszych badań nad nowymi formami rozrywki oraz wpływem mediów na młodsze pokolenia. Praca stanowi cenny wkład w analizę współczesnych mediów społecznościowych, ze szczególnym uwzględnieniem rosnącego oddziaływania platformy YouTube na treści rozrywkowe.

Wynikiem prac kwerendalnych mgr. Jasa jest obszerna interdyscyplinarna literatura, polska i zagraniczna, w tym akty prawne, raporty i materiały statystyczne. Bogactwo źródeł świadczy o erudycji Autora i umiejętności integrowania wiedzy z różnych dyscyplin. Doktorant wykazał się również umiejętnością syntezy istniejącej wiedzy, co umożliwiło stworzenie solidnego fundamentu teoretycznego dla zaprojektowanych badań.

Praca została napisana poprawnym językiem formalnym, właściwym dla prac naukowych. W dysertacji nie ma poważniejszych błędów stylistycznych czy składniowych. Uzupełnienia choćby o datę publikacji, wymaga niepełny opis źródła pod tabelą nr 1 (s.72). Z kolei w źródle do tabeli nr 2 (s.76) brak daty dostępu. Warto też sprostować błędnie przytoczone nazwisko Agnieszki Turskiej-Kawy (s.6, 31), czy poprawić użyte w tekście określenie „prawidłowej” (s.73) na poprawną w j. polskim formę „bardziej prawidłowo”. Uwagi wymagają, nieadekwatny do kontekstu wyraz „bączek” (s.76), forma gramatyczna w zdaniu „Narcyzm staje się anomalią immanentnie związanym” (s.78) (powinno być: związaną) oraz wyrażenie „procentów filmowych” (s.95) na „producentów filmowych” czy wreszcie kolokwializm „filmów wrzuconych do serwisu” (s.94) na „filmów zamieszczonych w serwisie”. Pod rozwagę Autora poddaję uzupełnienie przypisów bibliograficznych wykazanych książek i monografii o nazwy wydawnictw. Ze względu na powtarzające się w tekście literówki, praca przed opublikowaniem, do czego ponownie zachęcam, wymaga starannej korekty.

Konkluzja

Rozprawa mgr. Michała Jasa pt. *Funkcja rozrywkowa mediów społecznościowych. Analiza na przykładzie serwisu YouTube* jest oryginalna, poprawna pod względem formalnym, merytorycznym i metodologicznym i **spełnia** wymogi ustawowe, w szczególności wykazuje wiedzę Doktoranta w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. W związku z powyższym **wnioskuję o dopuszczenie** mgr. Michała Jasa do dalszych etapów postępowania w przewodzie doktorskim.

Gdańsk, 2024.10.16